
Nowe loże Wielkiego Wschodu Polski

Ars Regia : czasopismo poświęcone myśli i historii wolnomularstwa 12/19,
287-290

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dzi do spłykania pojęć i kształtowania fałszywego wizerunku masonerii. Konferencja pozwoliła zobaczyć wolnomularstwo jako fascynujący w swej złożoności fenomen intelektualny, znajdujący swoje odbicie w rozmaitych dziedzinach ludzkiej aktywności.

Wystawa i konferencja zyskała także popularność dzięki niecodziennym formom reklamy. Wpisy z listą referatów znalazły się na licznych forach katolickich (m.in. Adonai.pl pod sensacyjnym artykułem, którego treścią były „zagrożenia płynące z masonerii” oraz na forum „Frondy”), a także w programie Telewizji Narodowej. Tu, w serwisie You Tube znajdziemy materiał związany z 17. urodzinami Radia Maryja, w którym kilku mężczyzn rozmawiając o „koncernie medialnym” zwróciło uwagę na zabytkowy tramwaj stojący przed ratuszem toruńskim, na którym widniała informacja o wystawie. Z dalszej rozmowy krążącej wokół tematu wolnomularstwa i historii, możemy dowiedzieć się m.in. tego, iż „masoneria jest formą mafii politycznej” (która różni się jednak od mafii kryminalnej), a także poznać odpowiedź na pytanie „czy Dmowski był masonem”? Jak widać, bulwarowa sensacja nie omija nawet poważnych inicjatyw związanych z nauką i kulturą. Prawda jednak jest jedna i „leży tam, gdzie leży” – jak wiadomo nie tylko z plebiscytu „Srebrne usta 2009”. Dlatego tak ważne są inicjatywy, które pozwalają poznać wiedzę o masonerii, pozbawioną szkodliwych stereotypów.

Maria Notkowska,
Tomasz Dobrzyński

NOWE LOŻE WIELKIEGO WSCHODU POLSKI

Loża „Galileusz” na Wschodzie Bydgoszczy

W latach 1784-1927 istniała w Bydgoszczy tylko jedna, niemieckojęzyczna Loża „Janus”. Obecnie, po kilkumiesięcznych przygotowaniach, 20 lutego 2009 roku została erygowana Loża „Galileusz” na Wschodzie Bydgoszczy. Jest to pierwszy warsztat wolnomularski powołany do życia w strukturach Wielkiego Wschodu Polski. Funkcjonujące od 1991 roku loże: „Wolność Przywrócona”, „Nadzieja”, „Trzej Bracia”, „Europa”, „To-

lerancja” i „Jedność” powstały jeszcze jako loże Wielkiego Wschodu Francji. Loża „Galileusz” zaistniała w czasie inauguracji Międzynarodowego Roku Astronomii w Polsce, w dniu maksymalnej jasności planety Wenus. Przypomnijmy, że fazy tej planety Galileusz odkrył w 1610 roku, co stanowiło wówczas silne wsparcie dla teorii sformułowanej przez Mikołaja Kopernika. Ukonstytuowania symbolicznego nowej loży dokonał Wielki Mistrz WWP, Waldemar Gniadek, w asyście przedstawicieli Rady Zakonu WWP, i w obecności braci i sióstr z innych łóż oraz obediencji wolnomularstwa liberalnego. Loża postanowiła pracować w Rycie Szkockim Dawnym i Uznany, inicjując kobiety i mężczyzn.

Loża „Kultura” na Wschodzie Warszawy

W dniu 16 maja 2009 roku miało miejsce zapalenie świateł kolejnego warsztatu WWP: Loży „Kultura” na Wschodzie Warszawy. W pracach rytualnych wzięły udział delegacje zagranicznych potęg masońskich: obok Wielkiego Mistrza WWF Pierre Lambicchi obecni byli Patrice Billaud – Wielki Sekretarz ds. Zagranicznych WWF, Roger Roche – przewodniczący Komisji Tożsamości Wolnomularskiej przy WWF, Michel Klich – kanclerz Wielkiej Kapituły Generalnej Rytu Francuskiego. W uroczystości udział wzięła także trzysobowa delegacja reprezentująca Luigi Prunetiego – Wielkiego Mistrza Wielkiej Loży Włoch (obediencja Piazza del Gesu Palazzo Vitelleschi). Poza tym przedstawiciele łóż i obediencji działających w Polsce, m.in.: Loży „Gabriel Narutowicz” na Wschodzie Krakowa (WWF), Loży „Prometea” na Wschodzie Warszawy (Wielka Żeńska Loża Francji), Loży „Konstytucja 3 Maja” na Wschodzie Warszawy (Le Droit Humain) oraz innych łóż WWP. Czcigodnym Mistrzem nowo powstałej loży został Wojciech Giełżyński, znany dziennikarz i podróżnik. Warto wspomnieć, że przed symbolicznym Zapaleniem Świateł nowej loży, w obecności wszystkich zebranych gości, Wielki Mistrz WWP, Waldemar Gniadek, wręczył patent założycielski dla Trójkąta „Moria” na Wschodzie Rygi (Łotwa).

Loża „Cezary Leżeński” na Wschodzie Warszawy

W dniu wyborów do Parlamentu Europejskiego, 7 czerwca 2009 roku, odbyła się uroczysta ceremonia Zapalenia Świateł nowego warsztatu Wielkiego Wschodu Polski – Loży „Cezary Leżeński” na Wschodzie Warszawy. Przekazania Patentu i Ukonstytuowania Symbolicznego dokonał

Wielki Mistrz Wielkiego Wschodu Polski Waldemar Gniadek w asyście przedstawicieli Rady Zakonu WWP. Członkowie nowej loży, wolnomularze z Warszawy, Katowic i Krakowa (z których część zakładała i rozwijała wcześniej Wielki Wschód Polski) jesienią 2008 roku otrzymali propozycję przyłączenia się do Wielkiego Wschodu Polski i afiliowania do Loży „Wolność Przywrócona”. Jednak pracując pod tą nazwą od ponad dwóch lat poza strukturami WWP zdecydowali teraz o Zapaleniu Świąteł w Loży „Cezary Leżeński” już w ramach Wielkiego Wschodu Polski. Stwarza to możliwość dalszego rozwoju rytualnego, programowego i organizacyjnego całej obediencji. Nowa loża, podobnie jak niedawno erygowana Loża „Galileusz” na Wschodzie Bydgoszczy, jest lożą mieszaną, pracującą w Rycie Szkockim Dawnym i Uznany.

Loża „Moria” na Wschodzie Rygi

W 2009 roku, dnia 10 października, miało miejsce Zapalenie Świąteł czwartej loży WWP. Loża „Moria” na Wschodzie Rygi (Łotwa) jest lożą o charakterze mieszanym i pierwszą poza granicami kraju. Ceremonię instalacji loży prowadził Wielki Mistrz WWP, B.: Waldemar Gniadek, w asyście dostojników Rady Zakonu WWP i w obecności gości z Polski, Estonii i Francji. Jednocześnie zainstalowano oficerów loży. Pierwszym Czcigodnym nowej loży został B.: Alexander Onzull, dotychczasowy członek Loży WWP „Wolność Przywrócona”. Wielki Mistrz WWP w swojej uroczystej przemowie zaznaczył doniosłość tego historycznego momentu i podkreślił niektóre szczególne zadania Wolnomularzy Liberalnych: promocja i wcielanie idei neutralności światopoglądowej państwa oraz pilnowanie zasady rozdzielności państwa i szkoły od kościołów. Życzył też wolnomularzom z Loży „Moria” niestrudzonej pracy w obronie ideałów humanizmu, demokracji i laickości. Dzień później inicjowana została pierwsza siostra w Wielkim Wschodzie Polski, co odnotowano jako doniosłe wydarzenie.

Listy z pozdrowieniami i życzeniami dla nowo powstałej loży przesłali: B.: Patrice Billaud, I Zastępca Wielkiego Mistrza WWP, który w imieniu Wielkiego Mistrza Wielkiego Wschodu Francji wyraził nie tylko radość z faktu powstania nowej loży WWP, ale również nadzieję, iż Loża „Moria” na Wschodzie Rygi będzie pracowała nad rozwojem wolnomularstwa liberalnego oraz szerzyła idee humanizmu nie tylko w Rydze, ale w całym regionie bałtyckim; S.: Renate Hoffmann, Wielka Mistrzyni Wielkiego Wschodu Austrii, która w imieniu swojej obediencji, podkreśliła wagę ini-

cjowania pierwszej kobiety w Wielkim Wschodzie Polski życząc, aby wiele innych kobiet nad Bałtykiem podążyło jej śladem. Swoje pozdrowienia przesłał również Czcigodny Mistrz Niezależnej Łoży Wolnych Mularzy Wiednia (należącej do Liberalnej Wielkiej Łoży Austrii), B.: Anselm Fleischmann.

MA-WG

NUMIZMAT „ARS REGIA”

W listopadzie 2009 roku w Mennicy Polskiej S.A. wybity został w zamkniętym nakładzie 500. numerowanych egzemplarzy unikalny srebrny numizmat „Ars Regia” nawiązujący do tradycji i symboliki masońskiej, projektu znanego medaliera i rzeźbiarza Piotra Gorola. Każdy egzemplarz numizmatu posiada numer wybity na rancie, potwierdzony mennicznym certyfikatem autentyczności i umieszczony w ozdobnym, granatowym pudełku. Dane techniczne: materiał – Ag 500, stempel lustrzany, średnica – 32 mm, masa – 15 g.

Łaciński termin *Ars Regia* (Sztuka Królewska) od średniowiecza jest nazwą własną zarówno architektury, alchemii, jak i wolnomularstwa. Tytuł „Ars Regia” nosi – patronujące emisji numizmatu – czasopismo naukowe poświęcone myśli i historii wolnomularstwa.

Numizmat, który już zyskał obiegową nazwę „wdowiego dukata” upamiętnia na awersie postać Andrzeja Struga, pisarza, bohatera Legionów

